

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 40. Altera Jesuitarum contentio cum Rhemensi Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

tum postulare; nos seduxisset Aposto- Sæc. XVII
 lus scribendo: qui Episcopatum desi- A. C. 1697
 derat, bonum opus desiderat.,,

X. „Qui Majorum, & Nobiliorum
 Ecclesiarum suggesta, seu pulpita am-
 biunt, & postulant, ut nominis Cla-
 ricitatem consequantur, sicque viam
 sibi parent ad Episcopatum, Prædi-
 catione abutuntur, & Ministerium
 Evangelii profanant.,,

Quoniam vero P. Buffierus hanc
 formulam signare recusaret, Regio e-
 dicto in exilium amandatus est, Ar-
 chiepiscopus vero contra Buffieri er-
 rores epistolam Pastoralem publici ju-
 ris fecit, in qua ostendit, ex certio-
 ribus moralis Doctrinæ præceptis in-
 ferri, quod opinio probabilior, ac tu-
 tior minus probabili, minusque tutæ
 sit præferenda, omnisque homo Deum
 habitualiter amare teneretur, nec Pec-
 cator sine amore initiali possit justifi-
 cari, nec cogitatio de malo contra le-
 gem naturæ requiratur, ut quis peccet.

§. XL.

*Altera Jesuitarum contentio cum Rhe-
 mensi Archiepiscopo.*

Non minus grave negotium Jesuitis *Mém. Chron.
 & Dogm.
 Binner l. 6.*
 facessiverat Caroli Mauriti Telleri
 Rhemensis Archiepiscopi censura in eo-

D d 2

rum

Sæc. XVII. rum doctrinas pronuntiata; Occasionem
A. C. 1697. præbuit disputatio Rhemis in Societatis Collegio ad diem decimam quintam & decimam septimam Mensis Decembris anno priori decreta, in qua pro defensione doctrinæ a Ludovico Molina excogitatæ, inter alias theses propugnabant. I. *Scientiam mediam vehementer accusatam, sed puram & absolutam ex judicio fuisse egressam, tamque parum eam esse Pelagianam, quam Calvinisticam, II. juxta doctrinam S. Augustini prædestinationem prorsus esse gratuitam.* Ea erat tum temporis vicissitudo, ut Molinistici systematis laus nimis intempestiva, & non paucis admodum invisæ esset; quapropter plurimum querelæ desuper ad Carolum Mauritium Tellierum Rhemensem Archiepiscopum deferebantur. Hic ergo, ut graviores motus præverteret, utramque thesin confixit, edito decreto admodum prolixo in publicis Sorbonæ comitiis divulgato, ac Romam, in Belgium, necnon ad omnes Regni Episcopos ac urbes transmissio: in eo Archiepiscopus Thomistarum doctrinam amplissimis e-logiis celebrans, illam a Jansenii opinionibus toto cælo distare comprobabat, Jesuitarum vero doctrinam velut novam, periculosam, suspectam atque erroneam esse ostendens, in expositis
 dua-

duabus thesibus carpebat, quod Mo-
 linæ doctrina de gratia extolleretur su-
 pra S. Augustinum, & dogma de præ-
 destinatione ad simplicem scholæ opi-
 nionem reduceretur, nec additum fuisset,
 sententiam de prædestinatione gratuita
 esse dogma fidei. Hac Præfulis
 censura Rhemenses Jesuitæ pupillam
 oculi læsam arbitrati, Patri Gabrieli
 Daniel negotium dedere, ut Archiepi-
 scopi edictum refelleret: quamprimum
 P. Daniel scriptum suum, quod ad ipsum
 Archiepiscopum direxit, in vulgus
 sparserat, mox alii inde audaciores
 facti, hunc Præfulem, quem in Aula
 minus valere noverant, dicteriis, libel-
 lis famosis, cantilenis, satyrisque ma-
 lignis indignum in modum passim ap-
 petebant, alii hujus Præfulis vitam sub
 titulo: *Vita sancti Mauriti Rhemensis Epi-
 scopi* mordaci calamo ediderunt, &
 Parisiis venum exposuere, ludicrasque
 epistolas, quas *Maurolicas* appellabant,
 in vulgus sparsere; ac sexcentis otiosæ
 loquacitatis & infrunitæ pennæ nuga-
 mentis tanti Præfulis famam læserunt.
 Hic vero Jesuitæ apologiam refellere
 statuerat; cum autem calamum suum
 adversariis exosum nossent, ac pejora
 prioribus pertimesceret, quibusdam Sor-
 bonæ Doctoribus negotium dedit, ut
 Jesuiticam confutarent apologiam. At-

Sæc. XVII.
 A. C. 1697.

Sæc. XVII. tamen hi adeo lente laborem hunc fu-
A. C. 1697. scepere, ut Archiepiscopus potentius
 remedium quærere cogeretur: Igitur
 ipsum Franciæ Regem accessit, expo-
 nens, quod Jesuitæ publico suo scripto
 insultare ausi, palam contra procedendi
 ordinem deliquissent; prius enim Ca-
 nonicas vias inire, & si se immerito
 gravatos crederent, ad Archiepisco-
 pum querelam deferre, & justitiam
 repetere debuissent, priusquam adver-
 sus Præsulem suum per apologiam ubi-
 que disseminatam, ad publicum provoca-
 rent, ac veluti æris campani sonitu Cle-
 rum & populum contra Archiepisco-
 pum ad arma cierent: Rex itaque
 hanc causam primum quatuor Præsu-
 libus, dein Parlamento discutiendam
 commisit: Verum Jesuitæ duriora veriti,
 Archiepiscopum placare decrevere, ac
 propterea ultra sese offerebant, quod
 eum humiliter accedere, commissique
 erroris veniam petere velint, conte-
 stantes, quod divulgata hac apologia
 Præsuli molestiam inferendi animum
 non habuissent. Hanc conditionem Ar-
 chiepiscopus gratanter acceptavit, ab
 eis postulans, ut ejus edictum, the-
 siumque damnationem debita reveren-
 tia reciperent, apologiam revocarent,
 illiusque Auctores pro merito culpæ
 punirent. Unde Rex per Harlæum Re-
 gis

gis Advocatum Jesuitis præcepit, ut Collegii Superiores Præsulem adirent, magna animi demissione supplicantes, quatenus sua eos benevolentia denuo honoraret, simul vero incurse indignationis dolorem professi, testarentur, ingratum sibi esse, quod inconsulto fervore scriptum suum sine Archiepiscopi venia atque Authoris nomine publici juris fecissent, ac propterea ejus gratia excidissent, se vero curaturos, ne deinceps suis deessent officiis: Huic Regis mandato paruerunt Jesuitæ, hacque submissione animi utrinque reconciliati credebantur, paulopost tamen novi suscitabantur motus, dum a Jesuitis, ut creditum est, vulgabatur liber sub hoc titulo: *Historia causse ab Archiepiscopo Rhemensi contra Jesuitas evictæ.*

Sæc. XVII.
A. C. 1697.

§. XLI.

Pax Ryswicensis inter Franciæ Regem, & Imperii fœderatos.

Eodem tempore, quo Franciæ Rex conciliandæ pacis studium præferre videbatur, die decima Augusti Barcinonam Cataloniæ caput, & die tertia Maij Cartagenam in Americano littore, necnon Atham in Belgio die sexta Junii post longas cruentasque

*Art. de la
paix de
Ryswick
t. 2. p. 122.
Limiers t. 2.
pag. 652.*